ANEXE

BDD-B455-13 © 2004 Paralela 45
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-26 17:00:21 UTC)

BDD-B455-13 © 2004 Paralela 45
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-26 17:00:21 UTC)

Pentru că reproducerea integrală a corpusului cu care am lucrat este aproape imposibilă[1] (ar ocupa mult peste 1000 de pagini de text), anexăm aici două eşantioane, precum şi un exemplu de microcorpus adnotat după metoda *ICE* (*International Corpus of English*).

ANEXA 1

Corpus-Text de 2000 de cuvinte, adnotat dup metoda ICE[2]

<#> Deşi presupun [GN **notaţi**a zilnică]/[1], ceea ce în [GN **condiţii** obişnuite] ar echivala cu [GN **înregistrare**a sistematică a banalităţii]/[2], [GN **jurnale**le de călătorie] sunt, prin [GN **natur**a lor], excepţionale/[3]: stimulate de [GN **expediţi**a/[5] pe care o consemnează]/[4], ele încep/[5] şi / se şi sfârşesc o dată cu ea, o dată cu [GN nemaipomenitul **eveniment**/[6] care se cere transcris pe hârtie/[7]]. Dacă ajung/[8] să fie publicate/[9], înseamnă/[10] că-şi onorează cu brio [GN **statutu**l]./[11] [GN O **călătorie** neinteresantă] nici nu [GN şi]-ar merita [GN **cronic**a]./[12]

Ei bine, faţă de [GN **standarde**le oricum ieşite din comun ale genului], [GN **carte**a de faţă] adaugă încă [GN un **strat** de excepţionalitate] datorat [GN **călătorie**i cu totul şi cu totul neobişnuite/[13] pe care o relatează pas cu pas.]/[14] [GN **Autoru**l jurnalului] a participat la [GN o **expediţie** continentală/[15] cum alta n-a mai fost]/[16] şi / poate/[17] că nu va mai fi vreodată: [GN **una** literară, multinaţională şi intens simbolică…]/[18]

[GN **Simbolistic**a] a fost esenţială în [GN toată această **aventură** extraordinară]/[19] – şi / asupra ei voi insista în [GN **cele**/[20] ce urmează]/[191+]

[GN **Iniţiatorii**] şi [GN **organizatori**i proiectului] au pornit la [GN **treabă**] încă din 1997./[21] În [GN **etap**a lui exploratorie], în [GN **var**a lui 1998], [GN **mesageri**i de la *literaturWERKstatt berlin*] s-au aflat şi în [GN **România**], stabilind [GN **contacte**], explicându-şi [GN **intenţii**le], cerând [GN **sprijin**]./[22] Era în [GN **zile**le *BOOKAREST*-ului], [GN **târgu**l nostru bucureştean de carte.]/[23] Am stat atunci de vorbă, într-[GN o **după-amiază**], pe [GN **teras**a *La Motor*,] cu [GN **Thomas Wohlfahrt**,] [GN **coordonatoru**l proiectului]./[24] Părea [GN **ceva** năstruşnic şi greu de suportat]:/[25] cine-şi poate permite/[26] să lipsească de acasă [GN o **lună** şi jumătate, [GN **timp**/[27] în care să nu se afle nici în altă parte, undeva, într-un loc anume,/[28] ci / să bântuie hai-hui, cu trenul, de colo-colo, prin Europa?!]/[29] Sunt obositoare şi [GN câteva **ore** de mers pe calea ferată],

BDD-B455-13 © 2004 Paralela 45
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-26 17:00:21 UTC)

darămite 45 de [GN **zile**]!/[30] Năstrușnic dar – totodată – interesant:/[31] era [GN o **idee**], [GN o **idee** trăznită, ingenioasă, atrăgătoare, cu un bun potențial simbolic și mediatic], [GN o **idee** – pe scurt – de succes.]/[32] Mai rămânea doar/[33] să fie pusă în practică!/[34]

[GN **Punct**ul de pornire] a fost excelent, așadar:/[35] la [GN **orizont**] se arăta [GN **an**ul 2000]/[36] și /se putea imagina [GN **ceva** spectaculos/[37] care să atragă atenția nu numai asupra schimbării de „prefix", de secol și de mileniu, asupra marilor evenimente politico-economice sau sportive (tip *Euro 2000*, campionatul continental de fotbal), ci și asupra literaturii]./[38] [GN **Grupu**l de la literaturWERKstatt berlin] a avut [GN **îndrăzneal**a/[39] să creadă/[40] că da, [GN **febrilitate**a/[41] cu care era așteptat primul an cu cifra 2 în frunte/[42]] poate fi speculată și în favoarea [GN unei **idei** culturale.]/[41] Trebuia/[43] să fie [GN **una** trăznită, șocantă, simbolică, mediatizabilă.]/[44] Dacă ar fi fost vorba – de pildă – despre [încă un **program** de traduceri,/[45] cum sunt multe altele în desfășurare,/[46]] [GN **anvergur**a] și [GN **impactu**l] n-ar fi putut fi atât de mari./[47] Era preferabil/[48] să fie angrenați [GN **scriitori** în carne și oase], și cât mai mulți, în [GN cât mai multe **locuri**], cu [GN cât mai bună **vizibilitate**]./[49] Asta presupunea [GN **transport**], deci [GN **costuri**.]/[50] Cu [GN **avionu**l] ar fi fost prea scump,/[51] cu [GN **autocare**le] – cam banal./[52] Așa va fi apărut [GN **proiectu**l cu [GN **trenu**l]: [GN o **expediție** pe căi ferate], [GN o **caravană** de 100 de scritori/[53] care traversează Vechiul Continent în anul 2000!]/[54] Cu – desigur – [GN **activare**a întregii simbolistici a integrării europene, a diversității culturale europene, a importanței literaturii și a literaturilor pentru identitatea europeană, atât de greu de definit ca numitor comun al unei diversități atât de policrome.]/[55]

Așa s-a urnit/[56] (îmi vine/[57] să spun: din [GN **gară**]!/[58]) [GN *Literaturexpress Europa 2000 / Trenul Literaturii Europa 2000.*/][56] S-au găsit și [GN **bani**i], și [GN **sprijinu**l necesar în țările Continentului],/[59] drept pentru care [GN **expediți**a] s-a pornit la [GN **începutu**l lui iunie 2000] din [GN **Portugalia**], de la [GN **Lisabona**],/[60] și /s-a încheiat la [GN **mijlocu**l lui iulie] la [GN **Berlin**],/[61] după ce ajunsese către [GN **Est**] până la [GN **Moscova**]./[62] [GN **Traseu**l] s-ar fi lungit peste [GN **limite**le suportabilității]/[63] dacă ar fi fost /[64+]să treacă prin [GN chiar toate **state**le Europei]./[64] [GN **Organizatori**i] au făcut și la [GN acest **punct**] [GN o **alegere** cu efect simbolic]:/[65] au refăcut [GN vechiul **proiect** al drumului Nord-Sud.]/[66] La [GN **sfârșit**ul secolului XIX], [GN **Compagnie** Internationale des Wagons-Lits] a prelungit [GN **traseu**l Express-ului de Sud,/[67] care făcea legătura între Lisabona și Paris], până la [GN **Sankt Petersburg**], via [GN **Berlin**], cu [GN o **ramificație** spre Varșovia – Moscova.]/[68] N-a fost [GN un **succes** comercial],/[69] căci [GN **istori**a agitată a secolului XX] a perturbat [GN **proiectu**l]./[70] Acum, în [GN plină **eră** aviatică și informațională], ca și – pe de altă parte – în [GN plin **proces** de integrare

BDD-B455-13 © 2004 Paralela 45
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-26 17:00:21 UTC)

continentală], din [**viziune**a paneuropeană ferată (sic!) a lui Georges Nagelmackers, [GN **fondatoru**l CIWL], n-a mai rămas [GN mare **lucru**] de utilizat./[71] Nu s-ar găsi [GN mulţi **călători** obişnuiţi/[72] care să se suie în [GN **vagon**] la [GN **Lisabona**]/[73] şi / să meargă [GN **zile** lungi] cu [GN **trenu**l] până la [GN **Moscova**].]/[74] Dar/[78] dacă se adună totuşi [GN vreo **sută**]/[75] şi/ dacă sunt [GN **scriitori**] (plus [GN alte **zeci** de însoţitori, organizatori, ziarişti])/[76] şi/ dacă mai e şi [GN **anu**l 2000],/[77] iată/[78] că [GN **potenţialu**l simbolic al traseului Nord – Sud] e, ca printr-[GN un **miracol**], resuscitat!/[79] [GN **Europa**] se integrează şi prin [GN **literatură**],/[80] [GN **Europa**] e [GN un **spaţiu** al pluralismului cultural],/[81] [GN **Europa** anului 2000] e traversată de [GN o **adunare** ciudată, neverosimilă de scriitori/[82] [care-i spun ei, Europei,/[83] să nu care cumva să-ndrăznească/[84] să-i ignore!]]/[85] Va fi vai şi-amar de ea fără ei!…/[86]

După [GN prima **întâlnire** din vara lui 1998], [GN **organizatori**i de la *literaturWERKstatt*] s-au decis/[87] să colaboreze în [GN **România**] cu [GN **Ministeru**l Culturii,/[88] care a promis [GN **sprijin** financiar],/[89] iar / pentru [GN **constituire**a echipei de călătorie] – cu [GN **Asociaţi**a Scriitorilor Profesionişti din România – ASPRO/[90](pe care o prezidam/[91] şi / încă o prezidez/[92])] şi cu [GN **Uniune**a Scriitorilor]/[90].

A urmat [GN un lung **şir** de fax-uri, telefoane, apoi *e-mail*-uri], [GN **întâlniri** la Bucureşti sau prin alte părţi]/[93](pe [GN **Christiane Lange**], [GN **mân**a dreaptă a lui Thomas Wohlfahrt în coordonarea proiectului] am cunoscut-o în [GN **decembrie** 1999] la [GN **Paris**]/[94]). Când [GN **lucruri**le] au căpătat [GN un **contur**] mai apăsat,/[95] ni s-a cerut din partea [GN **ASPRO**] [GN **nume**le unui participant],/[96] iar [GN **Uniuni**i] – două./[97] [GN **Consiliu**l ASPRO] a deliberat/[98] şi l-a propus pe [GN Andrei Bodiu],/[99] iar /ca [GN **rezervă**] pe [GN **Traian Ştef**]/[100] (ni se spusese la un moment dat/[101] că sunt [GN bune **speranţe**]/[102] să poată pleca şi el în [GN **călătorie**]/[103]), iar [GN **Uniune**a] i-a desemnat pe [GN **Nicolae Prelipceanu**] şi pe [GN **Adrian Popescu**]/[104].

Până la urmă, de-a lungul [GN **expediţie**i propriu-zise], între [GN **cei 100** /[105] (despre care am aflat/[106] că au fost când mai mulţi, spre 103-104, când mai puţini,/[107] în funcţie de cine se mai alătura pe drum sau mai abandona maratonul/[108])], [GN **prezenţ**a românească] a fost mult mai impunătoare:/[105] din partea [GN **Republicii Moldova**] s-au aflat la [GN **bord**] [GN **Vasile Gârneţ**] şi [GN Vitalie Ciobanu], [GN **colegi**i de la revista „Contrafort“ din Chişinău],/[109] [GN **unul** dintre trimişii Germaniei] a fost [GN **Richard Wagner**], [GN **compatriotu**l nostru emigrat către finele anilor ’80],/[110] iar printre [GN **scriitori**i desemnaţi de Ungaria] s-a aflat şi [GN **Kovacs Andras Ferencz**, poet târgu-mureşean]/[111]. Cu alte cuvinte, bine infiltraţi în [GN mai multe **delegaţii** naţionale], am reuşit/[112] să reprezentăm… [GN patru **ţări**]!/[113] Ca/[114] – nu-i aşa?!/[115] – [GN o mare **putere** culturală]!/[114]

BDD-B455-13 © 2004 Paralela 45
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-26 17:00:21 UTC)

<h>[GN *Un **sfârşit**/ care a durat trei zile*]/[116]<h>

S-a-ntâmplat – aşadar – /[117] ca [GN **prefaţatoru**l acestui jurnal] să fie implicat în [GN **preparative**le călătoriei]./[118] În [GN **primăvara** anului 2000],/[119] când am fost invitat/[120] să conferenţiez chiar la [GN literaturWERKstatt berlin],/[121] am cunoscut şi [GN **restu**l echipei de organizare],/[119] am discutat [GN unele **detalii**]/[122] şi /am adus în [GN **ţară**] [GN ultimele **hârtii**]/[123] de care [GN **participanţi**i] aveau [GN **nevoie**] ([GN întreaga **operaţiune**] presupunând – vai! – şi [GN multă **birocraţie**])./[124] Am urmărit apoi de la [GN **distanţă**] [GN **expediţi**a], păstrând [GN **legătur**a] cu [GN **Andrei Bodiu**],/[125] care ne-a trimis [GN **corespondenţe** săptămânale] la [GN „**Observatoru**l cultural“] ([GN **revist**a/[126] pe care o lansasem între timp, la finele lui februarie 2000]). /[127] După care am avut [GN **plăcere**a/[128] să particip la [GN **programu**l berlinez/[129] care a încheiat – apoteotic, /[130] cum altfel?!/[131] – [GN întreaga **poveste**].]]/[130] Concurând în [GN acest **punct**] [GN **jurnalu**l colegului nostru], merită/[132] – cred/[133] – să-mi adaug aici [GN **relatare**a], spre [GN **beneficiu**l imaginii generale a proiectului/[134] [GC pe care încerc/[135] [GC s-o schiţez în [GN această **prefaţă**.]]]]/[136]

[GN **Organizatori**i de la literaturWERKstatt berlin] sunt de înţeles:/[137] [GN o **expediţie** atât de mirobolantă] nu se putea încheia iute şi degrabă, cu [GN o simplă **coborâre** din tren]./[138] Şi-atunci au gândit [GN un **program** de trei zile], [GN un **sfârşit** de săptămână (vineri, sâmbătă şi duminică 14, 15 şi 16 iulie 2000),/[139] [GC care a transformat Berlinul – într-un fel – în [GN **capitala** literară a Europei.]]]/[140] [GN **Semne**] peste tot:/[141] pe [GN **faţade**le exterioare ale ultracentralei Gări Friedrichstrasse] erau aplicate [GN mari **postere** cu *Trenul Literaturii Europa 2000*],/[142] în [GN diverse **locuri** din oraş] puteai vedea [GN alte **afişe** mai mici], [GN **fluturaşi**], [GN **publicaţi**i de popularizare a proiectului], ca şi [GN **anunţuri** ale manifestărilor berlineze [GPrep din acele zile]], [GN **toate**] în [GN **portocaliu**l atrăgător [GA ales pentru întreaga campanie promoţională]]./[143]

[GN **Acţiuni**le literare] şi de [GN **artă** multimedia] debutaseră cu [GN câteva **ore**] înaintea [GN **sosiri**i trenului în gară]./[144] Au urmat [GN o **reuniune** festivă şi foarte veselă, [GPrep în **împrejurimi**]], [GPrep la **Berliner Ensemble**], [GN **teatru**l înfiinţat de Brecht], şi, [GPrep **în** celelalte două zile], [GN [GN alte **întâlniri**], [GN **recepţii**], [GN **lecturi** publice], [GN un **târg** [GPrep **de** carte] [GA special organizat]], [GN **proiecţii** [GPrep **de** filme] [GPrep **în** aer] [GA **liber**]], [GN **reuniunea** organizaţiilor partenere ale proiectului], [GN un **festival** de poezie de stradă] – şi încă, şi încă!/[145] Fireşte/[146] că e [GN o **metaforă**],/[147] căci [GN un **oraş** de asemenea mărime] nu se lasă uşor „ocupat“ nici de [GN **scriitori**], nici de [GN **reprezentanţi**i altor ocupaţiuni];/[148] dar, simbolic vorbind, chiar asta a

BDD-B455-13 © 2004 Paralela 45
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-26 17:00:21 UTC)

fost [GN **Berlinu**l]: [GN **capitala** – măcar pentru [GN câteva **zile**] – a literaturii europene]./[149]
[GN **Titulatur**a generală a celor trei zile] a fost [GN o **parafrază** la anunţurile de la intrarea trenurilor în gară]: *Literatur kommt an / Soseşte literatura*!/[150] Simbolice şi [GN celelalte generice alese]: *Berliner Bücherfest* / [GN ***Sărbă-toare**a cărţilor din Berlin*] pentru [GN **târgu**l de două zile din Bebelplatz] sau *Weltklang – Nacht der Poesie* / [GN ***Sunetu**l lumii – Noaptea poeziei*] pentru [GN **festivalu**l din Potsdamer Platz.]/[151] Şi [GN **instalaţi**a lui Lawrence Weiner,/[152] în a cărei ambianţă s-au desfăşurat lecturile de poezie de duminică],/[153] avea [GN un **titlu** filozofico-parabolic, neliniştitor-apocaliptic: *After All / Nach Alles / După toate acestea* sau *La sfârşit de tot*…]/[152]
[GN **Vineri**], către [GN **seară**], [GN **expresu**l cu scriitorii/[155] care au traversat Europa/[154]] a descins în [GN **Friedrichstrasse**]./[155] [GN **Muzici**], [GN **ziarişti** puzderie], [GN **lume** multă]./[156] [GN Mare **veselie** mare], [GN **aglomeraţie**], [GN **gălăgie**], [GN **euforie**]./[157] [GN ***Speech***-uri de întâmpinare, respectiv de sosire]./[158] Pe [GN **peron**ul presărat cu panouri publicitare portocalii şi străjuit de grupuri de tineri cu tricouri portocalii ţinând în mâini buchete mari de baloane portocalii], din [GN **trenu**l portocaliu] au descins [GN **expediţionari**i]: veseli şi ei,/[159] chiar dacă obosiţi, săracii, de-[GN atâta **călătorie**]!/[160] N-a fost – de fapt – chiar atât de rău:/[161] în [GN **trenuri**] stătuseră doar pe [GN **drumu**l dintre oraşele/[162] în care au fost aşteptaţi pe parcurs],/[163] iar acolo [GN **opriri**le] au fost de [GN câte două sau trei **zile**], cu [GN **campare** în hoteluri]./[164] La [GN **reuniune**a de la Berliner Ensemble,/[166] unde adunării i s-au oferit alte *speech*-uri, un foarte amuzant moment de teatru avangardist şi un pahar de revedere],/[165] am aflat într-[GN un **timp** record] [GN o **mulţime** de lucruri despre întreaga poveste]: [GN **impresii**], [GN **păţanii**], [GN **episoade** hazlii sau triste] etc. etc./[166] Pierduţi în [GN **mulţime**a adunată în sala tip studio, foarte largă], [GN cei **100** şi… de excursionişti] îşi făceau [GN **semne** complice], ca [GN **membrii** unei confrerii]./[167] În rest – [GN alţi **invitaţi**], [GN **lume** literară şi mondenă locală], [GN **ziarişti**/[168] care-şi tot plimbau de colo-colo reportofoanele şi camerele video, la vânătoare de declaraţii şi interviuri]./[169] [GN O **lume** pestriţă], [GN o **Europă** literară foarte guralivă,/[170] căreia un domn sobru şi elegant, înalt reprezentant al Deutsche Bundesbahn (compania căilor ferate germane, sponsor al călătoriei), i s-a adresat respectuos, adresându-i cuvinte frumoase]./[171] Nici nu mai contează/[172] dacă veneau dintr-[GN o **preţuire** adevărată a literaturii];/[173] probau – în orice caz – [GN **faptu**l/[174] că Europa comercială, financiară, tehnocratică ştie/[175] că trebuie/[176] să păstreze măcar aparenţele atunci/[177] când e/[178] să recunoască rolul culturii în societate…]/[179]
[GN **Lecturi**le] s-au ţinut în [GN **sal**a expoziţiei lui Lawrence Weiner de la Deutsche Guggenheim], [GA umplută] cu [GN **scaune** pliante]./[180] [GN **Regulă**

BDD-B455-13 © 2004 Paralela 45
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-26 17:00:21 UTC)

neobișnuită a jocului]:/[181] [GN fiecare **autor**] și-a citit [GN **versuri**le] în [GN **limb**a maternă], într-[GN un **colț**] aflându-se – totuși – multiplicate [GN **versiuni**le traduse în germană,/[182] pe care publicul le lua/[183] și le urmărea cu atenție]./[184] A răsunat astfel „[GN **Babel**ul lingvistic“ al Europei…]/[185] Anunțată ca [GN o **instalație**], [GN **expoziți**a] era mai degrabă [GN un **soi** de „instalație textuală“]:/[186] se întindea doar pe [GN **pereți**i înalți, albi ca laptele,/[187] pe care erau trasate din loc în loc linii încrucișate și scurte enunțuri scrise cu litere de tipar, în germană și engleză, cu aspect de versuri eliptice, cu lexic categorial, cu câte un cuvânt sau câte o sintagmă pe post de refren, după o regulă vag-permutațională.]/[188] Iată [GN **variante**le în engleză],/[189] fără să mai traduc:/[190] „AFTER ALL, A BIG THING / ANOTHER THING / SOMETHING / IN FRONT OF A POINT IN TIME“; „A BLACK THING / A WHITE THING / AFTER ALL / SOMETHING / ANYTHING / SEEN AT ANY GIVEN MOMENT“; „A THING OF SOME WEIGHT / A THING OF LESS <#> <X> WEIGHT / AFTER ALL / ANOTHER THING / SOMETHING / STANDING AT THE SAME PLACE“; „SOMETHING IN MOTION / SOMETHING IN STASIS / AFTER ALL / ANOTHER THING / SOMETHING / WITHIN THE SAME RESONANCE“; „SOMETHING / OF FORMAL SUBSTANCE / AFTER ALL / ANOTHER THING / SOMETHING / LEFT IN THE RAIN“; „A CLEAR THING / A DENSE THING/ AFTER ALL / ANOTHER THING / SOMETHING / REFLECTING THE SAME LIGHT“. </X>

CORPUS-TEXT B03 (informativ)

Total propoziții	principale		106	
	subordonate	conjuncționale	43	50%
		relative	43	50%
relative		argumentale	32	37,2%
		periferice	11	12,8%

NOTE:

1 În plus, corpusul ne-a fost util tocmai pentru că este în format electronic, astfel am putut face sortări după diverse criterii ale unui foarte amplu material, lucru extrem de dificil de realizat cu fișe clasice.

2 Am folosit în adnotare simbolurile minimale. Pentru cele trei categorii de simboluri: minimale, recomandabile și opționale (standard), *cf*. Nelson, 2002. Adnotarea standard se face doar dacă se are în vedere *parsing*-ul sintactic; noi am „cernut“ doar construcțiile relative, alcătuind tabele ca în *Anexa 2*.

BDD-B455-13 © 2004 Paralela 45
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-26 17:00:21 UTC)

ANEXA 2

Eşantion corpus relative sortat după relativ, antecedent şi modul din relativă – *CARE COMPLETIVE* (B)

Nr. crt.	Construcția	Antecedent	Relativ	Tip antecedent	Mod verbal	Categoria relativizată	±Animat
	…	...	…	…	…	…	…
1.	Îl adaug *la colecția de CD-uri* ***pe care*** am inițiat-o la Madrid, cu înregistrarea lui Paco de Lucia. (B03, 443, 94)	*la colecția de CD-uri*	***pe care***	S_{det}	Ind pc	Cd	–
2.	Îmi iau *geanta* ***pe care*** am avut-o în avion şi ies. (B03, 446, 20)	*geanta*	***pe care***	S_{det}	Ind pc	Cd	–
3.	Îmi spune că amica mea Almudena, *poeta spaniolă* ***pe care*** am cunoscut-o la Sibiu, va fi în recital în prima seară la Madrid. (B03, 449, 26)	*poeta spaniolă*	***pe care***	S_{det}	Ind pc	Cd	+
4.	În Germania cota lui Richard este, după toate *datele* ***pe care*** le am, într-o continuă creştere. (B03, 453, 49)	*după toate datele*	***pe care***	S_{det}	Ind prez	Cd	–
5.	În repriza a doua, italienii nu fac decât să conserve rezultatul, şi fac *jocul* ***pe care***-l ştiu cel mai bine, un joc de uzură în care principala preocupare e de a ține mingea cât mai departe de poarta proprie. (B03, 460, 63)	*jocul*	***pe care***	S_{det}	Ind prez	Cd	–
6.	Kaliningrad e *cel mai straniu loc* ***pe care*** l-am văzut în viața mea. (B03, 469, 61)	*cel mai straniu loc*	***pe care***	S_{det}	Ind pc	Cd	–
7.	Kaliningrad e, repet, *cel mai straniu loc* ***pe care*** l-am văzut vreodată. (B03, 470, 62)	*cel mai straniu loc*	***pe care***	S_{det}	Ind pc	Cd	–

BDD-B455-13 © 2004 Paralela 45
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-26 17:00:21 UTC)

8.	La capitolul curăţenie stăm însă mai rău decât *în toate oraşele* ***pe care*** le-am văzut şi includ aici şi Sankt Petersburg care, deşi e decăzut, e măcar curat. (B03, 474, 95)	*în toate oraşele*	***pe care***	S_{det}	Ind pc	Cd	–
9.	La un recital susţinut la Hanovra, unul dintre colegii noştri, islandezul Einar Gunnarsson, a fost admonestat ca un şcolar *pentru literatura* ***pe care*** o scrie. (B03, 487, 126)	*pentru literatura*	***pe care***	S_{det}	Ind prez	Cd	–
10.	Mai mult, Richard Wagner mi-a povestit că, *în timpul recitalului* ***pe care*** l-a avut aici împreună cu Glenn Patterson şi Alberto Porlan, Amanda i-a cerut moderatoarei s-o includă şi pe ea în program. (B03, 498, 74)	*în timpul recitalului*	***pe care***	S_{det}	Ind pc	Cd	–
11.	Mai povesteşte că e vecin cu Peter Esterhazy, cunoscutul *prozator* maghiar ***pe care***, de altfel, l-am văzut în gara Fredrichstrasse. (B03, 499, 119)	*cunoscutul prozator maghiar*	***pe care***	S_{det}	Ind pc	Cd	+
12.	Martin, ghidul nostru prin Berlin, e *cel mai bun ghid* ***pe care*** l-am avut în călătorie. (B03, 500, 115)	*cel mai bun ghid*	***pe care***	S_{det}	Ind pc	Cd	+
13.	O voi ţine *pentru colecţia de obiecte* ***pe care*** mi-a sugerat Simona Popescu înaintea călătoriei s-o adun. (B03, 530, 28)	*pentru colecţia de obiecte*	***pe care***	S_{det}	Ind pc	Cd	–
14.	*Observaţia generală* ***pe care*** pot s-o fac e că volumele arată bine pe dinafară dar sunt făcute cu hârtie proastă, aşa-zisa „hârtie de ziar“. (B03, 531, 98)	*observaţia generală*	***pe care***	S_{det}	Ind prez	Cd	–

BDD-B455-13 © 2004 Paralela 45
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-26 17:00:21 UTC)

15.	Oricum *impresia* ***pe care*** mi-a făcut-o Potsdamer Platz noaptea a fost extraordinară. (B03, 539, 117)	*impresia*	***pe care***	S_{det}	Ind pc	Cd	–
16.	*Partea de oraş* ***pe care*** o vedem nu e, sub nici o formă, „oraşul din vise“. (B03, 544, 20)	*partea de oraş*	***pe care***	S_{det}	Ind prez	Cd	–
17.	Personalitatea lui „Mercure Meriadeck“ e dată de combinația de imaginar, scene din lumea filmului, fotografii de actori, chiar câte un Batman deloc înspăimântător la ieşirea din lift, şi real, realul cotidian care iese din aria cenuşiului şi se aşază *în scaunul* ***pe care*** scrie Steven Spielberg. (B03, 556, 32)	*în scaunul*	***pe care***	S_{det}	Ind prez	Circ loc	–
18.	Probabil erau două bibliotecare pe care nu le interesau deloc scriitorii contemporani, pentru că în Germania cota lui Richard este, *după toate datele* ***pe care*** le am, într-o continuă creştere. (B03, 571, 49)	*după toate datele*	***pe care***	S_{det}	Ind prez	Cd	–
19.	Probabil erau *două bibliotecare* ***pe care*** nu le interesau deloc scriitorii contemporani… (B03, 572, 49)	*două bibliotecare*	***pe care***	S_{det}	Ind imp	Cd	+
20.	Proza lui Richard, am avut ocazia să citesc traducerea în română *a fragmentului* ***pe care*** l-a citit la Madrid, e aparent austeră. (B03, 575, 30)	*a fragmentului*	***pe care***	S_{det}	Ind pc	Cd	–
21.	Rămân la ideea că bucătăria chinezească e cea mai bună *bucătărie* „exotică“ ***pe care*** am „testat-o“. (B03, 578, 116)	*cea mai bună bucătărie „exotică“*	***pe care***	S_{det}	Ind pc	Cd	–

BDD-B455-13 © 2004 Paralela 45
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-26 17:00:21 UTC)

22.	Realitatea *comunismului* ***pe care*** probabil îl visează, într-o formă sau alta, şi Ştefan nu poate ştii asta, e cea din cărţile şi broşurile cu care s-a intoxicat el. (B03, 580, 57)	*comunismului*	***pe care***	S_{det}	Ind prez	Cd	–
23.	Se bea o cafea minunată, poate *cea mai bună* ***pe care*** am băut-o vreodată. (B03, 585, 32)	*o cafea (...) cea mai bună*	***pe care***	S_{det}	Ind pc	Cd	–
24.	Sigur că Dubravka priveşte lucrurile dintr-un unghi exclusiv teoretic şi, probabil, de aici şi *stridenţele* ***pe care*** le descopăr în discursul ei. (B03, 592, 33)	*stridenţele*	***pe care***	S_{det}	Ind prez	Cd	–
25.	Soţia sa, Maria Macovei, e moldoveancă de origine şi are, firesc, un rol deosebit *în afinităţile* ***pe care*** le are Leons cu cultura română. (B03, 599, 75)	*în afinităţile*	***pe care***	S_{det}	Ind prez	Cd	–
26.	Tot în tren, primim textul *rezoluţiei* ***pe care*** scriitorii prezenţi în tren urmează s-o adopte. (B03, 612, 105)	*rezoluţiei*	***pe care***	S_{det}	Ind prez	Cd	–
27.	Trecând de experienţa personală, observ că, în fond, aproape în permanenţă comunicarea a depăşit stadiul unor simple recitaluri, colocvii sau întâlniri, transformându-se într-un elogiu adus *vechimii şi diversităţii* esenţiale ***pe care*** o reprezintă spaţiul european. (B03, 618, 126)	*vechimii şi diversităţii esenţiale*	***pe care***	S_{det}	Ind prez	Cd	–

BDD-B455-13 © 2004 Paralela 45
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-26 17:00:21 UTC)

28.	Un tramvai face drumul din plin oraş *până în vârful colinei* ***pe care*** ne aflăm. (B03, 624, 22)	*până în vârful colinei*	***pe care***	S_{det}	Ind prez	Circ loc	–
29.	Urc în cameră şi mă uit la CNN, răsfoiesc puţin *documentaţia* ***pe care*** ne-au oferit-o gazdele. (B03, 626, 80)	*documen-taţia*	***pe care***	S_{det}	Ind pc	Cd	–
30.	Văd Balşoi Teatr şi Malîi Teatr şi noua statuie a lui Petru I, mult comentată datorită *sumei* imense ***pe care*** întregul proiect a consumat-o. (B03, 630, 92)	*datorită sumei imense*	***pe care***	S_{det}	Ind pc	Cd	–
31.	Zice că e un gest deosebit, dar de neînţeles *în vremurile* ***pe care*** le trăim. (B03, 637, 45)	*în vremurile*	***pe care***	S_{det}	Ind prez	Cd	–
32.	Am cunoscut experienţa descreierată *a comunismului* ***pe care***, tulburător pentru mine, există chiar minţi luminate care încearcă să-l cauţioneze. (B03, 640, 123)	*a comunis-mului*	***pe care***	S_{det}	Conj prez	**Cd**	–
33.	Sunt 15 *locuri pe scaune* ***pentru care*** trebuie să aştepţi. (B03, 595, 53)	*15 locuri pe scaune*	***pentru care***	S_{det}	Ind prez	Circ	–
	…	…	…	…	…	…	…

BDD-B455-13 © 2004 Paralela 45
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-26 17:00:21 UTC)

Eşantion corpus relative sortat după relativ, şi valoarea morfologică a adjunctului „gazdă“ – *CÂT PERIFERICE CIRCUMSTANȚIALE* (B)

Nr. crt.	Construcția	Relativ	Valoare morf.	F. Adjunct	Corelativ	Sens	Poziția relativei față de regentă
1.	Să vedeți, am spus eu repede, la început lucrurile au mers destul de bine... ***cât*** timp am fost doar noi trei. Mama, tata şi cu mine. (B05b, 49)	***cât***	adj	CT		durată	postpusă
2.	***Cât*** timp ne învârtim prin „zonă“, o femeie împarte rații de supă în castroane metalice. (B03, 843, 77)	***cât***	adj	CT		durată	antepusă
3.	Nu dădu imediat importanță şi continuă să meşterească dedesubt prin măruntaie. Până ce, deranjat, se sprijini în cele din urmă într-un cot şi se trase puțin în afară. *Atâta* ***cât*** să vadă cine este. (B02, 383)	***cât***	adv	CM	atâta	durată	postpusă
4.	Şi-oricum îmi bat gura de pomană, te pricepi tu la muieri ***cât*** mă pricep eu la limbi străine. (B05b, 48)	***cât***	adv	CM		cantitate	postpusă
5.	Se întoarse prudent, *atâta* ***cât*** să-l poată observa la rându-i. (B02, 384)	***cât***	adv	CM	atâta	cantitate	postpusă
6.	Bucuria însă îi fu scurtă. Foarte scurtă. Doar *atât* ***cât*** durase şi zâmbetul. (B02, 385)	***cât***	adv	CM	atât	durată	postpusă
7.	Se uită la pat. Se putea trânti. Să doarmă un ceas, două, *atât* ***cât*** să treacă timpul mai uşor, să se estompeze contradicțiile din sinea lui, ori chiar să le uite. (B02, 386)	***cât***	adv	CM	atât	Durată / cantitate	postpusă

BDD-B455-13 © 2004 Paralela 45
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-26 17:00:21 UTC)

8.	Apropo, să nu uit. Aseară, ***cât*** am lipsit din cameră, am tratat cu prietenul nostru, Mimo, să ne ducă până la linia frontului. (B02, 387)	***cât***	adv	CM		durată	antepusă
9.	Publicul e, când ajungem, destul de restrâns, apoi, ***cât*** stăm de vorbă cu directorul Centrului Cultural, sporeşte. (B03, 832, 24)	***cât***	adv	CM		durată	antepusă
10.	Via se întinde ***cât*** vezi cu ochii. (B03, 837, 32)	***cât***	adv	CM		cantitate	postpusă
11.	Ascultăm ***cât*** ascultăm, după care pornim spre al doilea popas, statuia lui Schiller. (B03, 840, 62)	***cât***	adv	CM		durată	postpusă
12.	Ieri, ***cât*** noi am fost la Cerniahovsk, alți scriitori au fost invitați la familii din Kaliningrad. (B03, 842, 67)	***cât***	adv	CT		durată	antepusă
13.	Aştept ***cât*** aştept. (B03, 846, 94)	***cât***	adv	CM		durată	postpusă
14.	Poate ar avea de ales: a lăsa totul dracului, vorba ăluilalt, ori să iasă din vamă şi să strige ***cât*** îl ţin puterile, doar aşa, fiindcă i-a venit lui să strige, vama vecinilor e departe şi nu l-ar auzi decât soldatul de sub ciupercă, ori, a treia variantă, să continue să-şi exerseze nervii la scene dure, pregătindu-se pentru Legiunea Străină, loc în care nu va ajunge niciodată. (B02, 388)	***cât***	adv	CM		intensitate	postpusă

BDD-B455-13 © 2004 Paralela 45
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-26 17:00:21 UTC)

15.	Îşi propuse răspicat să adoarmă la loc dar nu fu chip, ba ***cu cât*** îşi comanda mai imperios, *cu atât* se deştepta mai bine şi mai sâcâit că era îmbibat de sudoare, zgâriat de cuvertura cu zmei portocalii în frize intercalate cu păuni rotaţi, însetat şi amărât. (B09, 01)	***cu cât***	adv	CM	cu atât	măsură în progresie	antepusă
16.	Era curtat de multe fete fiindcă participa la toate golăniile colegilor păstrându-şi fineţea şi distanţa de băiat umblat prin cele fireşti, incapabil să vulgarizeze pe tema sexului sau pe tema ştiinţei, atât ***cât*** se pricepea, fiindcă era deja cultivat, (…) (B09, 05)	***cât***	adv	CM	atât	cantitate	postpusă
17.	Stai ***cât*** vrei, zise Cristina din vârful patului, unde trona înfăşurată în cearceafuri, înconjurată de căni, conserve-scrumiere şi jumătăţi de foi pircălite cu creion tare, desene ilizibile. (B09, 31)	***cât***	adv	CM		durată	postpusă
18.	Venise hotărâtă să reziste vestitei seducţii a Parisului. Să-l vadă ***cât*** se putea în zece zile, fără prejudecăţi livreşti şi fără entuziasm obligatoriu. (B07, 18)	***cât***	adv	CM		cantitate	postpusă
19.	Uneori îi făcea semne: inelul ei o strângea uşor, nu deranjant, ***cât*** să-l simtă în şanţul săpat la baza inelarului. (B07, 39)	***cât***	adv	CM	Conj	măsură	postpusă
20.	Zgribulită, intra în biserici, în prăvălii, lua metroul ***cât*** să se mai încălzească, mereu cu sentimentul că e aşteptată afară, că poate rata ceva important. (B07, 76)	***cât***	adv	FINALĂ	Conj	măsură	postpusă

BDD-B455-13 © 2004 Paralela 45
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-26 17:00:21 UTC)

21.	Între timp, dacă se apropia vreun securist aflat în control, puneam laserul pe el şi îl lichidam ***cât*** ai zice peşte. (B06a, 18)	***cât***	adv	CM		durată	postpusă
22.	Viaţa mea şi mai amară are să fie de acum înainte. Dar ***cât*** pot să rezist, voi rezista. (B10, 231)	***cât***	adv	CM		cantitate	antepusă
23.	***Cât*** starea sănătăţii va permite, voi continua a picta tot ca şi până acum, dar uneori am nevoie şi de stimulente, pentru că nu poţi numai să pictezi, am nevoie şi de o comunicare cu oamenii. (B10, 314)	***cât***	adv	CM		durată	antepusă
24.	Îmi este foarte greu a le face eu. Încerc ***cât*** pot să le fac pentru că nu are cine. (B10, 335)	***cât***	adv	CM		măsură	postpusă
25.	Încerc ***cât*** pot să menţin stupii. (B10, 337)	***cât***	adv	CM		măsură / durată	postpusă
26.	Încerc să rezist şi să fac faţă ***cât*** pot. (B10, 338)	***cât***	adv	CM		măsură / durată	postpusă
27.	Nu mai pot picta atât de mult, dar totuşi ***cât*** pot încerc a picta. (B10, 358)	***cât***	adv	CM		măsură	antepusă
28.	Parcă nu au destul pământ ***cât*** este peste hotar care rămâne cu buruieni! (B10, 366)	***cât***	adv	CM		cantitate	postpusă
29.	Numai că, uneori, te loveşti de omul simplu care te aduce la disperare pentru că, uneori, are şi el dreptate, ***cât*** de simplu îţi spune lucrurile. (B10, 455)	***cât***	adv	CV		concesie	postpusă

BDD-B455-13 © 2004 Paralela 45
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-26 17:00:21 UTC)

30.	Când te gândeşti că mai ales satul trebuia încurajat ***cât*** se poate. (B10, 464)	***cât***	adv	CM		măsură	postpusă
31.	Mă voi zbate ***cât*** voi putea în propriul meu necaz, în propria mea disperare. (B10, 733)	***cât***	adv	CM		măsură / durată	postpusă
32.	***Cât*** voi putea rezista. (B10, 734)	***cât***	adv	CM		măsură / durată	postpusă
33.	Acesta a fost un adevărat domnitor ce rămâne ***cât*** va exista România, care a ţinut cu adevărat la glia strămoşească, nu ca acei care se pun acum la cârma României, coate-goale care vor să domnească şi să se-mbogăţească pe spinarea poporului. (B10, 763)	***cât***	adv	CM		durată	postpusă
34.	Eu îl susţinusem în faţa lui Iliescu, atâta ***cât*** era posibil la BBC, dar, aşa cum i s-a plâns lui Stere, n-am făcut o dată un reportaj integral pozitiv despre el. (B01, 80, 16)	***cât***	adv	CM	atâta		postpusă
35.	Mama mă întâmpină cu o emoţie prost ascunsă, ***pe cât*** e de puternică. (B01, 109, 20)	***pe cât***	adv	CM comparativă		cantitate	postpusă
36.	Sensibil, sărac, orgolios ***cât*** cuprinde, la întoarcere va trece probabil la cine îl va aprecia primul. (B01, 201, 31)	***cât***	adv	CM		cantitate	postpusă
37.	La naiba, n-o să-mi scrie mie Dinică *Războiul…*, ***cât*** o fi el de actor celebru. (B01, 302, 48)	***cât***	adv	CV		concesie	postpusă

BDD-B455-13 © 2004 Paralela 45
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-26 17:00:21 UTC)

38.	Într-o săptămână, țărăniştii au fost pe ecrane ***cât*** n-au fost într-un an. (B01, 339, 56)	***cât***	adv	CM		măsură / durată	postpusă
39.	„Rossia“ e, ***din câte*** înțeleg, fostul hotel al nomenclaturii de partid. (B03, 845, 91)	***din câte***	pron	CREL / CȚ		cantitate/ ipoteză	postpusă
40.	Corinne îmi spune că, ***din câte*** a înțeles, Abdullayev e un fel de Barbara Cartland al țării sale şi că se dă foarte mare cu „porcăriile“ pe care le scrie. (B03, 834, 26)	***din câte***	pron	CRel		măsură	antepusă

BDD-B455-13 © 2004 Paralela 45
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-26 17:00:21 UTC)